

Reforma veřejné správy

Řízení a kontrola ve veřejné správě

Reforma veřejné správy

- modernizace ústřední státní správy
- reforma územní veřejné správy
- reforma kvality veřejné správy
- reforma postavení zaměstnanců ve veřejné správě

Modernizace ústřední státní správy

- Obecný cíl reformy
 - zajistit kvalitní právní regulaci a poskytnout občanům kvalitní a efektivní veřejné služby
- Modernizace
 - postupný a dlouhodobý proces hodnotícího charakteru
- zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy
 - ministerstva
 - ostatní ústřední správní úřady
- Role ústřední státní správy
 - koncepční, koordinační a kontrolní činnost

Vlivy působící na ústřední správu

- vstup České republiky do Evropské unie
- vzhledem k vývoji veřejného dluhu nezbytnost racionalizace veřejných financí
- informační technologie
- reforma územní veřejné správy
 - přesun činností operativního charakteru
 - tlak na koordinovaný postup ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů
- prosazování moderních manažerských metod řízení

Modernizace ústřední státní správy

■ **Koncepce reformy veřejné správy**

- březen 1999
- spojena s reformou územní veřejné správy
- převod řady výkonných a rozhodovacích kompetencí z centra

■ **Cíl modernizace**

- Zefektivnění
- Racionalizace
- Zvýšení horizontální koordinace činnosti VS

■ **Při - využití a zaměření na**

- moderní technologie
- manažerské metody řízení
- zvýšení kvality

Modernizace ústřední státní správy

- Projekt Phare 2000 **Modernizace ústřední státní správy v ČR**
 - 2001 až 2003
 - Partneri
 - finské Ministerstvo financí
 - francouzské Ministerstvo pro veřejnou správu
 - Cíle
 - zvýšení efektivity a výkonnosti ústřední státní správy
 - zvýšení správních kapacit veřejné správy pro implementaci komunitárního práva
 - 3 hlavní části
 - efektivní řízení ústřední státní správy
 - řízení lidských zdrojů a služební zákon
 - využívání informačních technologií

Směry a projekty reformy ústřední státní správy

- Racionalizace procesů v ústřední státní správě
 - oprostit ministerstva od operativních procesů
 - podpořit postupný přechod k poptávkovému sestavování rozpočtu
- Zlepšení řízení v ústřední státní správě
 - potlačit tzv. resortismus x horizontální i vertikální komunikace
 - moderní manažerské techniky
 - vertikální koordinace a komunikace
 - řízení znalostí

Směry a projekty reformy ústřední státní správy

- Zvýšení kvality ústřední státní správy
 - Standardizace služeb
 - Zavádění a rozvoj řízení kvality v ústřední státní správě
 - Reforma regulace v ústřední státní správě
 - E-government
- Implementace a zlepšování státní služby v ústředních správních úřadech
 - Implementace služebního zákona č. 218/2002 Sb.
- Racionalizace financování ústřední státní správy
 - příprava vrcholového managementu
 - vytvoření expertního zázemí např. Institut státní správy
 - rozvoj finančního a výkonového managementu
 - využití soukromých zdrojů pro veřejné investice
 - sjednocení a prohloubení kontroly v ústřední státní správě

Reforma ústředních orgánů státní správy

- projekt „Efektivní stát 2006 – 2011“
 - obecné zásady restrukturalizace
 - zeštíhlení ministerstev
 - provádění pravidelných prověrek stavu
 - využívání outsourcingu
 - minimalizace majetku státu pomocí privatizace
 - zrušení mimorozpočtových fondů
 - zrušení
 - Ministerstvo kultury
 - Ministerstvo pro místní rozvoj
 - Ministerstvo dopravy
 - Ministerstvo informatiky
 - sloučení
 - Ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí
 - Ministerstva životního prostředí a zemědělství

Regulatorní reforma

■ Regulace

- veškeré nástroje, včetně zákonů, nařízení a dalších norem vydávaných všemi úrovněmi státní správy a orgány, na které vláda tuto pravomoc delegovala

■ Cíl

- zvýšení efektivity národního hospodářství a jeho schopnosti přizpůsobit se změnám a zachování či zvýšení konkurenceschopnosti

Regulatorní reforma

- Zpráva o regulatorní reformě v České republice OECD
 - Oblasti hodnocení
 - makroekonomický kontext reformem
 - schopnost vlády vytvářet vysoce kvalitní regulaci
 - postup vlády při vytváření podmínek pro efektivní fungování tržního prostředí a zvyšování otevřenosti trhu
 - politiku vlády v oblasti hospodářské soutěže a jejího prosazování
 - regulatorní rámec ve vybraných sektorech ekonomiky
 - odvětví železniční a silniční nákladní dopravy
 - sektor výroby a distribuce elektřiny a plynu
 - oblast telekomunikací
 - Doporučení
 - Zvýšení transparentnosti regulace
 - Analýza dopadů regulace

Problematika regulatorní reformy v EU

- Iniciativa Evropské komise pro „lepší regulaci“ (Better Regulation)
 - klíčový faktor úspěchu pro Lisabonskou strategii
 - v ČR od 1. listopadu 2007
 - povinnost vyhodnocovat předpokládané dopady u všech návrhů právních předpisů
 - Pražská deklarace
 - 1. pol. roku 2009
 - snížení administrativní zátěže o 25 % (2012)
 - evropské předpisy až 80 % administrativní zátěže

Regulatoční reforma

- usnesení vlády č. 877/2007
 - příloha Obecné zásady pro ohodnocení dopadů regulace RIA
- malá RIA
- velká RIA
- výjimky
 - valorizace důchodů
 - stanovení výše sociálních dávek kdy nedojde ke změně jejich struktury

Uplatnění RIA

- obecně závazné právní předpisy
 - ministerstva a ostatní ústřední správní úřady
 - podle legislativních pravidel vlády
 - implementace práva ES/EU, které představuje významnou část připravovaných právních předpisů
- Výjimky
 - státní rozpočet

Velká RIA

■ Dopady

■ Kvantitativní

- významné jednorázové dopady ve výši alespoň 30 mil Kč za rok nebo na jednu skupinu subjektů
- kumulované dopady (opakované nebo součet několika jednorázových) ve výši alespoň 140 mil Kč

■ Kvalitativní

- dopady mající za důsledek znevýhodnění některé sociální skupiny a její uplatnění ve společnosti
- dopady na hospodářskou soutěž
- zásadním způsobem pozměnění podmínky fungování trhu/ napraví selhání trhu

Reforma územní veřejné správy

■ Důvody

- reforma územní samosprávy předpokladem pro reformu ústřední správy
- zintenzivnění decentralizace
- uplatnění subsidiarity
- nevyhovující územně správní uspořádání

■ Výchozí stav

- zrušením krajských národních výborů vznikla citelná mezera v systému VS
- problémy přesahující obecní dimenzi → nárůst počtu specializovaných orgánů státní správy

První fáze reformy územní veřejné správy

- 4 varianty
 - Zemská – 1991, neuskutečněná
 - Regionální
 - Kombinovaná
 - Federativní
- zákon č. 347/1997 Sb., o zřízení vyšších územních samosprávných celků
 - Neřešil otázku kompetencí
- 1. leden 2001
 - 14 krajů včetně hlavního města Prahy
 - decentralizační efekt - samostatná působnost krajů
 - dekoncentrační efekt - přenesená působnost krajů

Druhá fáze reformy veřejné správy

- 2002-2003
 - přesunutí kompetencí
 - dosud vykonávaných orgány státní správy
 - na kraje a obce
 - v přenesené i v samostatné působnosti
 - zrušení okresních úřadů - 31. 12. 2002
 - přechod jimi vykonávaných kompetencí na jiné orgány veřejné správy
 - zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností

Veřejnoprávní smlouvy

- zákon o obcích č. 128/2000 Sb.
 - § 63 - § 66
 - obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností
 - Krajský úřad
 - obce s rozšířenou působností, jejichž obecní úřady vykonávají přenesenou působnost ve správním obvodu jednoho krajského úřadu
 - MV
- uzavírá se buď na celou **přenesenou působnost** nebo na její část
- při neplnění povinností vyplývajících z výkonu přenesené působnosti
 - může rozhodnout o přesunu výkonu krajský úřad nebo MV

Financování územní veřejné správy

- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní
- Příjmy samospráv ze sdílených daní
 - Kraje
 - 8,92 %
 - Definovaná sazba
 - Obce
 - 21,4 %
 - Velikostní koeficient
 - Rozloha
 - Definovaná sazba
- Sdílené daně
 - DPH
 - DzP FO
 - 60 % daně z příjmů samostatně výdělečných osob
 - DzP PO

Moderní trendy v rozpočtování

- Programové rozpočtování
 - klasifikuje příjmy a výdaje do skupin, vzhledem k aktivitám, které směřují k dosažení společného cíle
- Výkonově orientované rozpočtování
 - kontrola výdajů → řízení výsledků
- Rozpočtové výhledy
 - zlepšení strategického a dlouhodobého plánování a udržení fiskálního zdraví

Dozor nad činností územních samosprávných celků

■ Legislativa

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze
- zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu
- zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů
- zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků

■ Dozor

- nezákonnost (v případě samostatné působnosti)
- nedostatek (v případě přenesené působnosti)
 - Samostatná působnost – MV
 - Přenesená působnost
 - Kraje – věcně příslušná ministerstva
 - Obce – krajský úřad

■ Kontrola

- předmět kontroly je zpravidla obecně vymezen

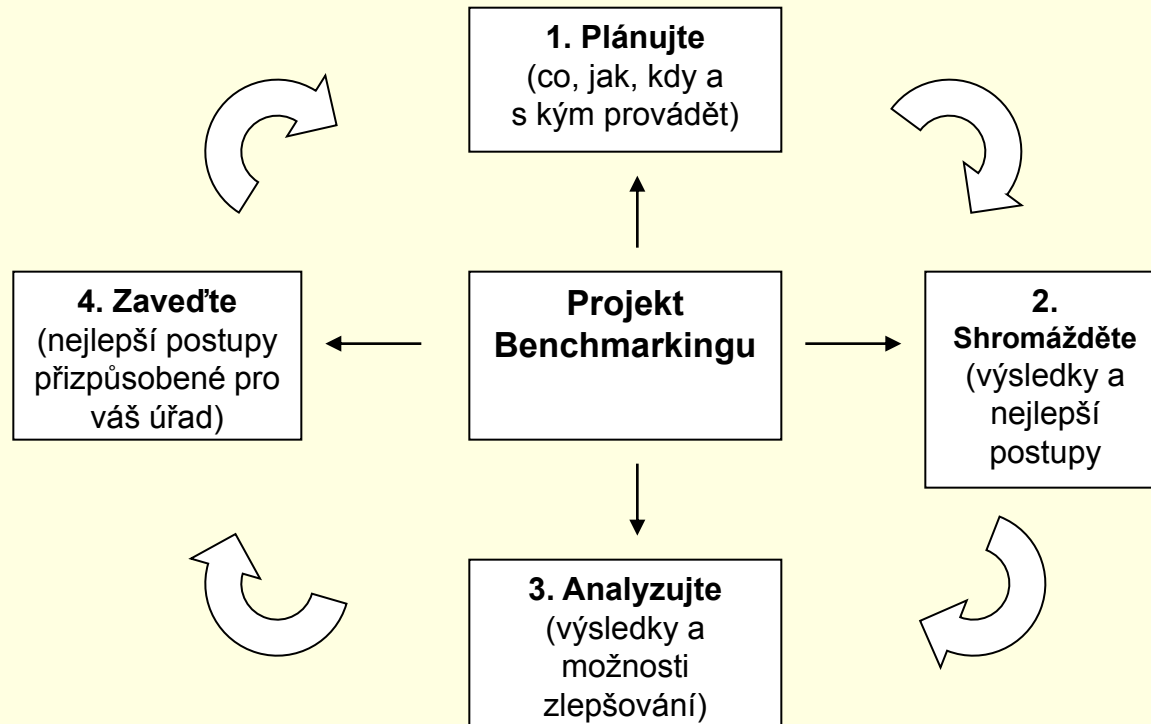
Reforma kvality ve veřejné správě

- Kvalita ve veřejné správě
 - míra naplňování oprávněných požadavků zákazníků na veřejnou službu nebo občanů na kvalitu života
- 4 oblasti
 - Kvalita komunikace
 - Kvalita specifikace a vymezení služby
 - Kvalita poskytování služby
 - Kvalita personálu a systému

Řízení kvality ve veřejné správě

■ Benchmarking

■ Metoda zlepšování se učením od druhých



Řízení kvality ve veřejné správě

■ EFQM

- řízení strategie a plánování
 - s pomocí zaměstnanců, partnerství, zdrojů a procesů
- výsledky



Řízení kvality ve veřejné správě

- CAF (Common Assessment Framework)
Společný hodnotící rámec
 - Sebehodnocení
 - napomáhá organizaci
 - v rozeznání silných stránek
 - v získání přehledu aktivit, které vedou k trvalému zlepšování výkonnosti
- Balance Scorecard
 - metodou vyvážených ukazatelů nebo také vyváženého úspěchu
 - nestanovuje vize, ale zajišťuje jejich naplnění

Některé další metody řízení kvality

- ISO 9001
 - systém řízení jakosti
- ISO 14001
 - systém environmentálního managementu
- Cyklus PDCA (Demingův cyklus)
 - Plan, Do, Check, Act
- Místní Agenda 21
 - nástroj pro uplatnění principů udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni
- Reengineering
 - rekonstrukce procesů ke zdokonalení z hlediska kritických měřítek výkonnosti
- Charta občana
 - stanoví základní informace o poskytovaných službách

Národní program politiky kvality

- Národní politika kvality (NPK)
 - souhrn metod a nástrojů ovlivňování jakosti výrobků, služeb, činností v rámci národní ekonomiky a služeb veřejné správy
 - usnesení vlády ČR č. 458 ze dne 10. května 2000
- Cíl
 - kvalita přirozenou součástí života společnosti
- Rada kvality České republiky (MPO)
- Národní konference kvality
- Cena Ministra vnitra za kvalitu a inovace ve veřejné správě

E-Government

- využití informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě
- zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- Státní informační politika (Cesta k informační společnosti)
- zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu
- Úřad na ochranu osobních údajů
- Ministerstvo informatiky

E-Government

- Státní informační a komunikační politika (e-Česko 2006) - eEurope 2005
 - vybavení vedoucích a odborných pracovníků veřejné správy čipovými kartami
 - definování a zavedení jednotného bezvýznamového národního identifikátoru
 - připojení všech vzdělávacích institucí k internetu
 - eliminace občanské povinnosti předkládat dokumenty v listinné podobě, pokud si je mohou orgány mezi sebou poskytovat elektronicky
 - příprava legislativní úpravy pravidel pro výměnu dat mezi orgány veřejné správy a postavení základních registrů veřejné správy

Czech POINT

- Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál
 - výpis z Katastru nemovitostí
 - výpis z Obchodního rejstříku,
 - výpis z Živnostenského rejstříku,
 - výpis z Rejstříku trestů,
 - přijetí podání podle živnostenského zákona,
 - žádost o výpis nebo opis z Rejstříku trestů podle zákona č. 124/2008 Sb.
 - výpis z bodového hodnocení řidiče
 - vydání ověřeného výstupu ze Seznamu kvalifikovaných dodavatelů
 - podání do registru účastníků provozu modulu autovraků ISOH
 - Czech POINT E-SHOP - výpisy poštou

Datové schránky

- zákon č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
- elektronické úložiště dokumentů,
 - vůči orgánům veřejné moci
- Uživatelé
 - orgány VS mezi sebou
 - orgány VS s PO a podnikajícími FO
 - orgány veřejné moci s FO, které o zřízení schránky požádaly

E-Government

- Strategie rozvoje služeb pro informační společnost
 - Základní registry
 - registr územní identifikace a nemovitostí
 - registr obyvatel
 - registr osob
 - registr práv a povinností
 - Interoperabilita
 - rychlejší komunikace občanů s úřadem prostřednictvím ICT
 - Ejustice
 - kdy se koná dané soudní jednání

Postavení zaměstnanců ve VS

- kategorie zaměstnanců veřejné služby
 - vojáci, příslušníci policie, hasiči, soudci, státní zástupci
 - školství a zdravotnictví
- zákon 361/2003 Sb.
 - zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, sjednocující postavení příslušníků policie, celní správy, hasičského záchranného sboru, vězeňské služby, Bezpečnostní a informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace
- služební zákon, vztahující se na úředníky státní správy,
- zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů

Úředníci územních samosprávných celků

- zákon č. 312/2002 Sb.
 - Vstupní vzdělávání - znalost základů
 - veřejné správy, veřejných financí a evropského práva
 - 3 měsíce ode dne vzniku pracovního poměru vykonání zkoušky
 - Průběžné vzdělávání
 - Příprava a ověření zvláštní odborné způsobilosti
 - Vzdělávání vedoucích úředníků a vedoucích úřadů

Postavení zaměstnanců ve VS

- Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
 - č. 361/2003 Sb.
- Služební zákon
 - č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech
 - Odložena účinnost k 1. lednu 2012
 - služební zákon vs. zákon o zaměstnancích VS

Postavení zaměstnanců ve VS

- Instituty pro vzdělávání úředníků
 - Institut státní správy
 - Institut pro místní správu Praha

Problémy reformy veřejné správy

- zaměření spíše na organizaci než na její obsah
- služební zákon
- reforma systému územní samosprávy
 - vs. reforma ústřední správy
- některé specializované orgány státní správy a soudy
 - uspořádání podle dosavadních okresů
- e-Government
 - Neprojojenost informačních systémů ve veřejné správě
 - Duplicitní vedení úředních evidencí

Naplnění cílů reformy veřejné správy

- přesun kompetencí z centrální úrovně státní správy na regionální a místní úroveň
- posílení horizontální koordinace a kooperace
- operativní činnost → legislativní, koordinační, koncepční a kontrolní
- profesionální apolitická VS
- prosazování moderních informačních a komunikačních technologií a systémů